

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Családbarát Programja (2025-2029)

Tartalom

Bevezetés	3
A helyi családpolitika alapelvei	4
Helyzetelemzés	4
A helyzetelemzésből levont következtetések:	7
Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Családbarát program (2025-2029)	8
A családpolitika helyi eszközei	8
Pénzbeli támogatások és kedvezmények	9
Közzolgáltatások hálózata	9
Civil és egyházi szervezetekkel való együttműködés, partnerség	10
A helyi családbarát program célrendszere	10
Általános cél:	10
Konkrét célok:	10
Összhang a kerületi fejlesztési dokumentumokkal	10
A program indikátorrendszere	16
Összefoglalás	19
A program tartalmazza a családbarát intézkedések főbb területeit:	19

Bevezetés

Az önkormányzati családpolitika középpontjában a család, mint a társadalom alapvető egysége áll. Cél a családok életminőségének javítása, a generációk közötti együttműködés erősítése és olyan támogatói környezetet teremtése, amely segíti a családokat mindennapi kihívásaik megoldásában.

A konkrét célok és ennek alapján megfogalmazott intézkedések arra irányulnak, hogy a családok számára elérhetőbbé tegyék a lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi szolgáltatásokat, erősítve a közösségi és generációk közötti kapcsolatokat. Az önkormányzati intézkedések teljeskörűek, rendszerszintűek a családok életminőségét hosszú távon biztosítják.

A családbarát jelző azt feltételezi, hogy az önkormányzat rögzíti: minden korosztály számára elérhető, biztonságos, támogató és befogadó közösséget épít és működtet.

A Képviselő-testület 99/2024. (X. 10.) Ö.K számú határozatával elfogadta Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Családbarát Programjáról (2020-2024) szóló beszámolót és egyben kijelölte a következő időszak fejlesztési irányait:

A születéskor várható átlagos élettartam kitolódása és a digitális forradalom eredményeként 6 generáció él - a legfiatalabb alfa generációsoktól a legidősebb, déd- vagy ükszüői nemzedékig egyidőben. Mindez előtérbe helyezi a generációk közötti különbségek áthidalását, generációk közötti kommunikációt és tudásátadást biztosító szemléletformálást.

Továbbra is fontos minden olyan program, szándék, intézkedés, amely a családok biztonságérzetét növeli az élet minden területén.

Folyamatosan vizsgálni szükséges a családbarát szolgáltatások körét, szempontjait, amelyek a gyermekes családok életét megkönnyítik.

A fogyatékos gyermekek időben történő és megfelelő diagnosztizálása, korai fejlesztése, óvodáztatása vagy iskoláztatása, a családok tájékoztatása, mentálhigiénés, sorstársi és anyagi támogatása teljesen esetleges, és nagy mértékben függ a család anyagi helyzetétől, közösségbe való beágyazottságától, lakóhelyétől és kapcsolataitól. A problémák, nehézségek fogyatékosági csoportonként nem különböznek jelentősen a fogyatékos gyermekeket nevelő családok esetében. A korai fejlesztés rendszerének kialakítása a következő időszak kiemelt célja.

1994-ben az ENSZ május 15-ét a család nemzetközi napjává nyilvánította, hogy ezzel is felhívja a figyelmet a társadalom legfontosabb alkotóelemére és megtartó erejére. Javasoljuk a felhíváshoz való csatlakozást, kerületünkben is ezen a napon szervezünk programokat, előadásokat, amelyek a családról szólnak.

A helyi családpolitika alapelvei

- ✓ Az önkormányzat a helyi közösségek sajátosságait figyelembe véve működteti közszolgáltatásait.

- ✓ Minden család számára egyenlő hozzáférést biztosít a közszolgáltatásokhoz, kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű családokra.
- ✓ Az intézkedések az idősek és a fiatalok közötti kapcsolatok erősítését szolgálják, törekedve a család minden tagjának bevonására.
- ✓ A partnerség jegyében az önkormányzat, a civil szervezetek, az egyházak, a szolgáltatások és a családok aktív bevonását biztosítja a döntéshozatalba és a programok megvalósításába.
- ✓ A hangsúly a prevención van. A családokat érintő problémák megelőzése és a támogató rendszerek fejlesztése a veszélyeztető körülmények helyzetek kialakulásának minimalizálása érdekében.
- ✓ A családokat támogató intézkedések fenntarthatóak.

A családpolitikát befolyásoló tényezők:

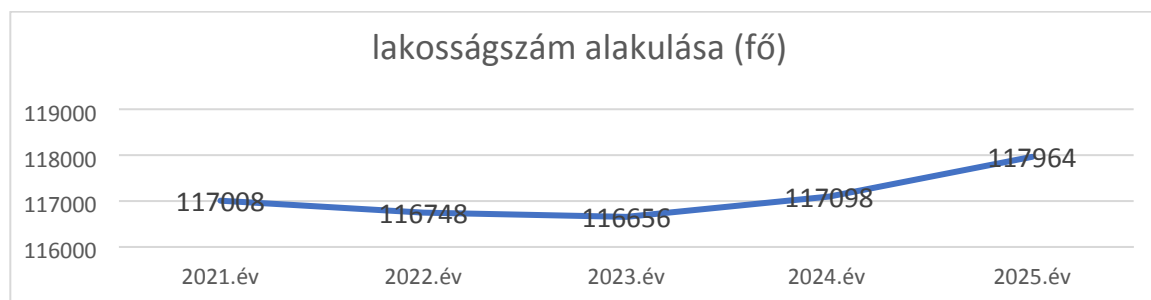
- a népesség száma,
- a termékenység,
- a halandóság,
- a házasságkötések, válások száma,
- az ellátórendszerek működése.

A tapasztalatok alapján azonosítottuk azokat a társadalmi, gazdasági és demográfiai tendenciákat, amelyek befolyásolják a családpolitikát. Ezek alakítják a családok helyzetét, szükségleteit és az önkormányzati intézkedéseket.

Helyzetelemzés

A Képviselő-testület 2025. áprilisi ülésén tárgyalta a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót és a Helyi szociális és gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámolót. Mindkét dokumentumban bemutattuk azokat a statisztikai adatokat, sajátosságokat, amelyek alakulása, változása a program célját és az intézkedések körét befolyásolhatja. Részletesen a családpolitikát befolyásoló tényezőket, minden más terület adataiból a leszűrhető tendenciákat soroljuk fel.

Budapest Főváros XIII. kerülete a lakónépességet tekintve a harmadik legnépesebb kerület a fővárosban. A Belügyminisztérium adatai szerint a kerület lakossága 2025. január 1-jén 117 964 fő.

1.számú diagram, forrás: BM nyilvántartó

A lakosság számának alakulását számos tényező befolyásolja, többek között a természetes szaporulat, a halálozási statisztika, valamint az el- és a beköltözők száma.

Országos szinten 2024. évben 7725-tel kevesebb gyerek született, mint egy évvel korábban. A csökkenő tendencia fővárosi és kerületi adatokra is jellemző.

	Országos adat			Budapesti adat			Kerületi adat		
Esemény	2022.év	2023.év	2024.év	2022.év	2023.év	2024.év	2022.év	2023.év	2024.év
Születések száma (fő):	88491	85225	77500	14220	13797	12250	1145	1034	943

1. számú tábla, forrás: KSH

A halálozások száma 2024-ben országos és fővárosi szinten tovább csökkent. A Covid járványt követően jelentős mértékben visszaesett a halálozások száma, kerületi szinten előző évhez viszonyítva csökkent.

	Országos adat			Budapesti adat			Kerületi adat		
Esemény	2022.év	2023.év	2024.év	2022.év	2023.év	2024.év	2022.év	2023.év	2024.év
halálozások száma:	136466	128146	127 500	22057	20476	21024	1530	1873	1782

2.számú tábla, forrás: KSH

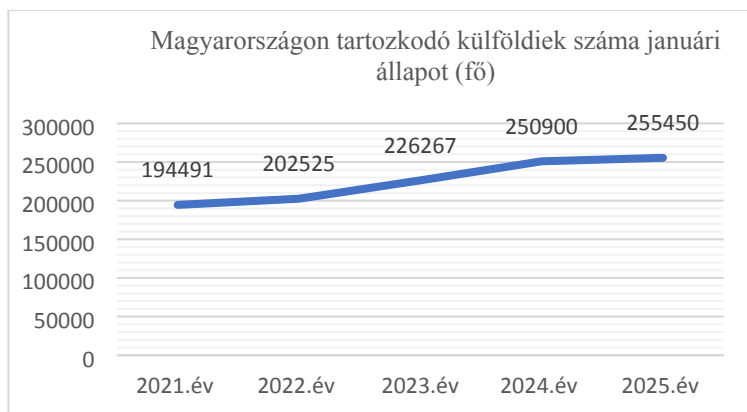
Az utóbbi évek kimutatásait elemezve megállapítható, hogy országos, fővárosi és helyi szinten egyaránt a halálozások száma meghaladja az élve születések számát.

A program szempontjából vizsgáljuk a házasságkötések és válások számának alakulását. Az elmúlt években visszaesett a házassági kedv, 2024-ben országos szinten 46 550 pár kötött házasságot, 3589-cel kevesebbet, mint egy évvel korábban. A fokozatos csökkenés a fővárosban is tapasztalható. Kerületünkben a rendelkezésre álló adatok alapján a házasságkötési kedv minimálisan emelkedett.

	Országos adat			Budapesti adat			Kerületi adat		
Esemény	2022.év	2023.év	2024.év	2022.év	2023.év	2024.év	2022.év	2023.év	2024.év
Házasságkötés	64100	50150	46 550	10420	9823	8800	328	329	334
Válás	17500	16700	16900				132	118	107

3.számú tábla, forrás: KSH

A válások számáról a KSH adatbázisban országos adat áll rendelkezésre, száma enyhén emelkedést mutat. Belső adatbázisunk szerint kerületünkben a válások száma folyamatosan csökken.

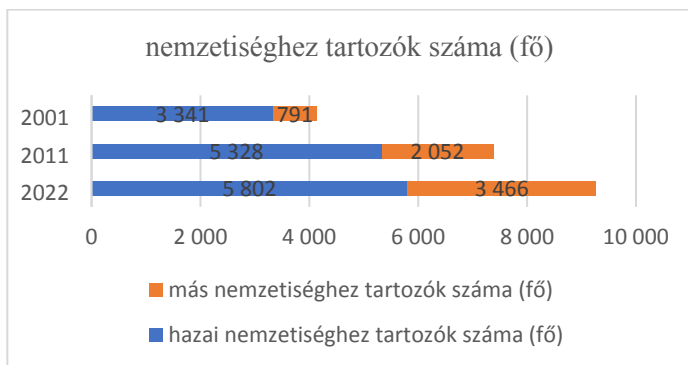

2025. január 1-jén a szomszédos országok állampolgárai a Magyarországon tartózkodó külföldiek 28%-át tették ki. A külföldiek fele, 55%-a az európai kontinens valamely államának polgára volt, 37%-uk) Ázsiából, 4%, 3% Amerikából származott.

2. számú diagram, forrás: KSH

A külföldi állampolgárok száma 2025. január 1-jén népességarányosan Budapest kerületeiben volt a legmagasabb. Kerületünkben 2024. január 1. állapot szerint a lakosság 6%-a, 2025. január 1. állapot szerint 6,3%-a külföldi állampolgár.

A népszámlálási adatokból kaphatunk információt a valamely hazai nemzetiséghez tartozók számáról, és a más nemzetiséghez tartozók számáról. Ide sorolhatók Kína, Oroszország, az afrikai és az ázsiai országok állampolgárai.

3.számú diagram, népszámlálás adatai

Főváros települései	Nyilvántartott álláskereső	Tartós munkanélküli hossz>365 nap	Álláskeresői járadék ellátásban részesülő	Segély ellátásban részesülő	Foglalkozást helyettesítő támogatás, FHT-RSZS fő	Munkavállaló korú népesség. fő*	Relatív mutató** %	Arányszám***
BUDAPEST KER.	13.1778	626	383	219	224	83 339	2,13	0,57
Főváros összesen	21489	6476	4736	2683	2065	1122883	1,91	0,51

4.számú tábla, forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) 2025.02.hó

A hosszabb távon elhelyezkedni nem tudók körében magas az alacsony végzettséggel rendelkezők és a megváltozott munkaképességűek száma. Szakmai tapasztalataink megerősítik, hogy egy munkahely váratlan elvesztése, az elhelyezkedés tartós sikertelensége milyen feszültséget, élethelyzet-változást okoz, melyre sem pszichikai, sem gazdasági értelemben nem lehet felkészülni, és ez még inkább fokozza a stresszt, a családra nehezedő nyomást, mely akár krízishelyzet kialakulásához is vezethet

A helyzetelemzésből levont következtetések:

- ✚ A fiatal családok számára a lakhatási költségek növekedése, az alacsony jövedelmek és a gazdasági instabilitás kihívásokat jelentenek a gyermekvállalás és -nevelés során. Az önkormányzati bérlakás építési program, a pályázati úton történő lakáshoz jutás lehetőségének támogatása, és a lakhatás minőségének javítása kiemelt területe a családpolitikának.
- ✚ A vagyoni különbségek fokozódása miatt egyes családok nehezebben férnek hozzá a minőségi oktatáshoz, egészségügyi ellátáshoz és lakhatáshoz.
- ✚ Gyermeknevelési elvek változása, a digitális eszközök szerepe és a családon belüli időtöltés megváltozása új kihívásokat teremt a szülők számára.
- ✚ Az online térben való jelenlét, a közösségi média és a digitális oktatás egyre nagyobb szerepet játszik a családok életében, ami új lehetőségeket és veszélyeket is jelent.
- ✚ A technológiai fejlődés lehetővé teszi, hogy a szülők rugalmasabban dolgozzanak, ez új típusú munkahelyi és családi egyensúlyproblémákat is felvet.
- ✚ Családi szerepek átalakulnak, a hagyományos nemi szerepek változása miatt egyre több apa vállal aktív szerepet a gyermeknevelésben, miközben a nők munkaerőpiaci jelenléte növekszik.
- ✚ A fiatalabb generációk egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a fenntartható életmódra, amely a családok fogyasztási szokásait és lakhatási igényeit is befolyásolja.
- ✚ A stressz, a szorongás és a mentális betegségek egyre gyakoribbá válnak a családok körében, ami növeli az igényt a pszichológiai és mentálhigiénés szolgáltatásokra.
- ✚ Az idősödő társadalom miatt egyre több család küzd azzal, hogy hogyan gondoskodjon idősebb hozzátartozóiról.
- ✚ A tapasztalatok azt mutatják, hogy a helyi családpolitika egyre összetettebb kihívásokkal néz szembe. Az Önkormányzatnak rugalmas, innovatív és fenntartható megoldásokat kell kidolgozni annak érdekében, hogy hatékonyan támogassák a családokat a változó társadalmi-gazdasági környezetben.
- ✚ Kerületünket egyre több külföldi állampolgár választja lakóhelyéül. Ennek következménye, hogy az önkormányzati közszolgáltatások körében fokozatosan nő a különböző országokból és kultúrákból érkezett igénybevevők száma.

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Családbarát program (2025-2029)

A családpolitika helyi eszközei

Az önkormányzati családpolitika egy teljeskörű, rendszerszintű megközelítést igényel, amely összekapcsolja az infrastruktúrát, a szociális ellátásokat, az oktatást, az egészségügyet és a közösségépítést. Tapasztaltuk, hogy az Önkormányzat aktív szerepvállalása, a helyi közösségek bevonása és a rendelkezésre álló erőforrások hatékony kihasználása elengedhetetlen a családbarát környezet megteremtéséhez.

Azonosított területek:

- A családbarát munkahelyi és lakhatási politikák erősítése,
- Az oktatási és szociális szolgáltatások elérhetőségének javítása,
- A digitális és mentálhigiénés kihívások kezelése,
- Az idősgondozás és a generációk közötti kapcsolatok fejlesztése,
- A fenntartható, családbarát közösségek támogatása.

A családbarát intézkedések, a családbarát gondoskodás sokszínű tevékenység, ágazatok együttműködésén alapul. Része a családok megalakulásának segítése, a fiatal házasságokat segítő támogatások, a lakástámogatások, a családtervezés segítése, a szülőknek nyújtandó szolgáltatások, a gyermekes családokkal való törődés. Ide sorolható a köznevelés-, az egészség- a foglalkoztatáspolitikai, szabadidő hasznos eltöltése, a sport, a kultúra, a biztonságos és élhető környezet fenntartása is. Önkormányzatunk számára kiemelt terület a gyermekek és/vagy családok védelme is. Összességében megállapítható, hogy a családok életkörülményeire ható területeket rendszerben kell kezelnünk, és az általános intézkedések mellett figyelmet kell fordítanunk a valamilyen okból hátrányos helyzetű családokra, családtagokra.

A helyi önkormányzati családpolitika a központi támogatási rendszert intézkedésekkel egészíti ki, pótolja, vagy erősíti. A családok jóléte olyan cél, mely az önkormányzati politikában komplex módon, minden döntésben és intézkedésben megjelenik, megjelent. Az eszköztár több elemből álló, a családok által választható szolgáltatások köre.

Pénzbeli támogatások és kedvezmények

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 1/2023.(I.7.) számú rendeletében határozza meg a családok részére nyújtható támogatásokat. Az ellátások a családalapítástól, a gyermek születésén túl a gyermekek nevelésével összefüggő kiadások

mértékének enyhítését szolgálják. A támogatások szociális helyzet javítását és a prevenciót is biztosítják.

Közszolgáltatások hálózata

Az Önkormányzat a kötelező feladatait magas színvonalon látja el, az intézményi kapacitás minden lakossági igényt kielégít. Programunkban kiemelt szerepet kapott a veszélyeztetettség jelzőrendszer működtetése, mely a különböző szakmai ágazatok, intézmények, szakemberek, és magánszemélyek közötti együttműködést szabályozza, a krízishelyzetek, és a veszélyeztetés korai felismerését, az időben történő beavatkozás lehetőségét biztosítva.

A közszolgáltatások szervezése során fontos szerepet töltenek be a szabadidő aktív eltöltésének lehetőségei. A programok során minden korosztály megtalálhatta a maga számára vonzó és kedvelt elfoglaltságot. A zöldterületek folyamatos fejlesztésével, funkciójuk folyamatos bővítésével hozzájárulunk a kerületben élők sokszínű szabadidős, rekreációs igényeinek kielégítéséhez.

Civil és egyházi szervezetekkel való együttműködés, partnerség

A partnerség alapját a „lakosság önszerveződő közösségei, valamint a kerületi lakosok közösségi célú igényeinek teljesítését vállaló civil szervezetek és egyházak támogatásáról” szóló 2/2015. (II. 17.) önkormányzati rendeletünk biztosítja. A pénzbeli támogatások részben a szervezet működési költségének fedezésére szolgál, és konkrét programok, tervek megvalósítására juttatott céltámogatások. Ezek pályázatok formájában nyerhetők el, amelyek elbírálása elsősorban bizottsági hatáskör. A támogatás mindenkor mértéke (a pályázati keretösszeg) az önkormányzati költségvetésében külön költségvetési soron kerül meghatározásra. Egyes szervezetek a pályázaton túl ellátási szerződés keretében nyújtott szolgáltatásokkal segítik a családok ellátását.

A helyi családbarát program célrendszere

Általános cél:

Az önkormányzati családpolitika célja, hogy helyi szinten támogassa a családokat, biztosítsa számukra a megfelelő feltételeket a gyermekvállaláshoz, gyermekneveléshez, és a generációk közötti együttműködés erősítéséhez.

Konkrét célok:

- a gyermek jogainak, érdekeinek érvényesülése,
- a szülők támogatásának, megerősítésének, ismereteinek bővítési szükséglete,
- jól megközelíthető, anyagilag is elérhető, magas színvonalú napközbeni (szünidei) nevelés és gondozás a gyerekek számára,
- aktív állampolgári szerepvállalás,
- nemzedékek közti szolidaritás,
- a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem.

A megváltozott körülmények kiemelten fontos értéké és célá tették a szolidaritást, az odafigyelést és nem utolsósorban a fenntarthatóság érvényesítését.

Összhang a kerületi fejlesztési dokumentumokkal

A Képviselő-testület 2024. decemberében elfogadta a 2025-2029. évre szóló Lendületben 3.0 erős, sikeres XIII. Kerületért ciklusprogramot. A Családbarát programban megfogalmazott célok és intézkedések összhangban vannak a ciklus programmal és az egyes ágazati koncepciókkal.

A célok és a feladatok meghatározásakor a családok életminőségét befolyásoló feltételek javítása mellett, a családok sajátos igényeihez igazodó szolgáltatásaink számának és színvonalának emelését és a családon belüli problémák, veszélyeztetettség, krízishelyzet időben történő felismerését, azonosítását és azok gyors enyhítését, megoldását szolgáló jelzőrendszer működtetését folyamatosan támogatjuk.

Az önkormányzati családpolitika komplex és több szinten működő rendszer. A külsterületek alapján határozzuk meg a program intézkedéseit. Ezek az intézkedések hozzájárulnak egy családbarát és gyermekközpontú önkormányzati rendszer kialakításához, amely támogatja a szülőket, segíti a gyermekek fejlődését és csökkenti a társadalmi egyenlőtlenségeket.

Cél: A gyermek jogainak, érdekeinek érvényesülése

Feladat	Felelős/Határidő:	Megjegyzés
Gyermekvédelmi jelzőrendszer megerősítése	<i>Felelős:</i> Prevenációs Központ, intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Közös megbeszélések, esetkonferenciák alkalmainak növelése a gyermekvédelmi jelzőrendszer szereplői között. Jelzőrendszeri tagok képzése. Könnyen hozzáférhető és biztonságos bejelentési csatornák kialakítása.
Gyermekbarát szolgáltatások fejlesztése	<i>Felelős:</i> Közzolgáltató Zrt. vezérigazgató Prevenációs Központ, intézményvezető Egészségügyi Szolgálat, főigazgató Egyesített Óvoda, igazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	A közzolgáltatások szervezésénél kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy minden gyermek egyenlő hozzáférést kapjon, beleértve a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekeket is. A hozzáférhetőség mellett befogadó környezet biztosítása.
Diákönkormányzattal való kapcsolat erősítése	<i>Felelős:</i> Közzolgáltató Zrt. vezérigazgató Prevenációs Központ, intézményvezető	Meglévő online és offline kommunikációs csatornák bővítése, Prevenációs Központtal való

	<i>Határidő:</i> folyamatos	együttműködés során, közös események szervezése.
--	-----------------------------	--

Cél: A szülők támogatásának, megerősítésének, ismereteinek bővítési szükséglete

Feladat	Felelős/Határidő:	Megjegyzés
Szülői tanácsadás és tréningek szervezése, gyermeknevelési, digitális és mentálhigiénés témákban.	<i>Felelős:</i> Prevenciós Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	Tematika: gyermeknevelési témák, digitális világ és online biztonság, mentálhigiénés és érzelmi támogatás. Az interaktív, rugalmas és szülőbarát megoldások biztosítják, hogy minél több szülőt elérjünk.
Helyi közösségekben működő szolgáltatások biztosítása, családbarát programok szervezése.	<i>Felelős:</i> Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató Prevenciós Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	Közösségi és családi programok rendszeres szervezése. Baba-mama klub, családbarát rendezvények
Önkormányzat, mint fenntartó munka és magánélet összehangolásának támogatása	<i>Felelős:</i> önkormányzati intézmények vezetői Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	Esélyegyenlőségi program aktualizálása, a felmerülő igények szerinti módosítása.
Lelki egészség támogatása	<i>Felelős:</i> Prevenciós Központ, intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Eszközei: családterápia, párkapcsolati tanácsadás. Egyéni és csoportos foglalkozások szervezése.

Cél: Jól megközelíthető, anyagilag is elérhető, magas színvonalú napközbeni (szünidei) nevelés és gondozás

Feladat	Felelős/Határidő:	Megjegyzés
Bölcsődei és óvodai férőhelyek működtetése	<i>Felelős:</i> Prevenciós Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	A gyereklétszámnak megfelelő férőhelyek működtetése. Az intézmények rendszeresen vizsgálják azokat a tényezőket, amelyek befolyásolják a rendelkezésre álló kapacitást.
Támogatott bölcsődei, óvodai és iskolai napközis férőhelyek	<i>Felelős:</i> Prevenciós Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	A valamilyen okból hátrányos helyzetű családok támogatása. eszközei: személyi térítési díj, pénzbeli, természetbeni támogatások, szolgáltatások térítésmentes vagy kedvezményes biztosítása.
Szünidei programok szervezése	<i>Felelős:</i> Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató Prevenciós Központ, intézményvezető	A családi terhek enyhítésére szünidei foglalkozások, programok feltételeinek biztosítása.

	<i>Határidő:</i> folyamatos	
Speciális igények figyelembevétele	<i>Felelős:</i> Közzolgáltató Zrt. vezérigazgató Prevenációs Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	A programok szervezése során a helyszínek kiválasztásánál figyelemmel vagyunk a fizikai hozzáférhetőség és a kommunikációs akadálymentesség feltételeinek biztosítására.
Különleges igényű gyermekek fejlesztő programjainak támogatása.	<i>Felelős:</i> Prevenációs Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	Eszközei: szakemberek képzése, személyre szabott fejlesztési lehetőségek biztosítása, szülői képzések és támogatói csoportok működtetése.

Cél: Aktív állampolgári szerepvállalás

Feladat	Felelős/Határidő:	Megjegyzés
Közösségi kezdeményezések támogatása	<i>Felelős:</i> Közzolgáltató Zrt. vezérigazgató Prevenációs Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató Szociális Szolgáltató Központ intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Közösségi terek és infrastruktúra biztosítása. Szakmai támogatás keretében: képzések, workshopok szervezése, tanácsadás, mentorálás.
Diákképviselők támogatása	<i>Felelős:</i> Közzolgáltató Zrt. vezérigazgató Prevenációs Központ, intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Éves működési támogatás, szakmai támogatás, közös programok, kezdeményezéseik támogatása. Közösségi költségvetéshez kapcsolódásuk előkészítése.
Közösségi költségvetés szervezése	<i>Felelős:</i> Aljegyző, SZKO osztályvezető Közzolgáltató Zrt. vezérigazgató Prevenációs Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató Szociális Szolgáltató Központ intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Évente megszervezzük annak érdekében, hogy a kerületi állampolgárok részt vehessenek a helyi költségvetési források egy részének „elköltéséről” szóló döntésekben.

Cél: Nemzedékek közti szolidaritás

Feladat	Felelős/Határidő:	Megjegyzés
Generációs programok szervezése	<i>Felelős:</i> Közszerzőtató Zrt. vezérigazgató Prevenções Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató Szociális Szerzőtató Központ intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Együttműködések folyamatos bővítése. Közös érdeklődési területek mentén programok szervezése. Programtípusok: közös alkotás, tanulás egymástól, emlékmegosztás, játékos programok, közösségi szolgálat.
Generációk közötti együttműködés ösztönzése	<i>Felelős:</i> Közszerzőtató Zrt. vezérigazgató Prevenções Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató Szociális Szerzőtató Központ intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Helyi szakemberek arra törekszenek., hogy ne egyszeri események legyenek, hanem tartós kapcsolatok, programok alakuljanak ki. Aktív és hasznos együttműködés lehetőségét biztosítják minden generáció számára.
Idősek nappali ellátásának fejlesztése	<i>Felelős:</i> Szociális Szerzőtató Központ intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Hegedűs Gyula utca 111-125. számú ingatlanon idősek részére egy közösségi tér kialakítása. Ezzel elősegítve az idős emberek minél hosszabb ideig tartó önálló életvitelét, társadalmi integrációját és életminőségének megőrzését, javítását, méltóságteljes, aktív és biztonságos időskor biztosítását.
Játszóterek, közösségi terek és rekreációs lehetőségek fejlesztése. Sport- és rekreációs lehetőségek fejlesztése, családbarát parkok és játszóterek kialakítása.	<i>Felelős:</i> Közszerzőtató Zrt. vezérigazgató Prevenções Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató Szociális Szerzőtató Központ intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Intézményi és közterületi fejlesztési tervekben megjelennék az egészséges, biztonságos, családbarát és közösségépítő terek kialakítása.

Cél: A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem

Feladat	Felelős/Határidő:	Megjegyzés
Lakhatási támogatások biztosítása	<i>Felelős:</i> Aljegyző, SZKO osztályvezető Prevenções Központ, intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Ellátások, szolgáltatások biztosítása, amely a valamilyen okból hátrányos helyzetűek részére hozzájárul a biztonságos lakhatáshoz: lakbér- vagy rezsitámogatás, energiaköltség-csökkentési szolgáltatás, közműhátralék-kezelési támogatás, szolgáltatás.

Fiatal házaspárok és családok lakhatásának segítése önkormányzati lakásprogramokkal.	<i>Felelős:</i> Községi Szolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	Önkormányzati bérlakásprogram tovább folytatása: bérlakás építés egyszeri vissza nem térítendő támogatások, lakás mobilitás biztosítása, célzott pályázatok.
Társadalmi érzékenyítő programok szervezése	<i>Felelős:</i> Prevenációs Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató Szociális Szolgáltató Központ, intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Ezek a programok segítenek lebontani a sztereotípiákat, előítéleteket, egyben előmozdítják a párbeszédet a különböző társadalmi csoportok között. Érzékenyítési témák: fogyatékkal élő emberek mindennapjai, roma közösség elfogadása, hajléktalanság és lakhatási szegénység, idős emberek társadalmi szerepe, generációk közötti kapcsolatok, menekültek helyzete, „látens” előítéletek felismerése.
Szociális segélyek és támogatások biztosítása a rászoruló családok számára.	<i>Felelős:</i> Aljegyző, SZKO osztályvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Évente vizsgáljuk és értékeljük a helyi szociális rendelet hatályosulását. A lakossági és a szakemberek visszajelzései alapján teszünk javaslatot a módosítására.
Családok számára könnyen elérhető egészségügyi szolgáltatások biztosítása.	<i>Felelős:</i> Egészségügyi Szolgálat főigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	Folyamatosan keressük azokat a megoldásokat, amelyek az egészségügyi prevenciót közelebb viszik a családokhoz: szűrőprogramok, egészséges életmódot támogató programok.
Digitális oktatási és nevelési eszközök fejlesztése.	<i>Felelős:</i> Prevenációs Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató Szociális Szolgáltató Központ, Gondozóház intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	Az intézményi szakmai, pedagógiai programok folyamatosan reagálnak a digitális kompetenciák fejlesztését igénylő elvárásokhoz. A szakemberek keresik, azokat a lehetőségeket, amelyek biztosítják, hogy a tanulás élményalapú, személyre szabott legyen és korszerű, elérhető és jól használható digitális eszközöket és módszereket alkalmazzon.
Családok digitális kompetenciájának fejlesztése. Online gyermekbiztonsági és internetes védelemmel kapcsolatos programok	<i>Felelős:</i> Prevenációs Központ, intézményvezető Egyesített Óvoda, igazgató Szociális Szolgáltató Központ, intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	A digitális nevelési szemlélet fejlesztésével tudatos, biztonságos internethasználatot szeretnénk elérni. A szülők bevonását tervezzük, a digitális szülői kompetenciák erősítése érdekében.

A program indikátorrendszere

A gyermek jogainak, érdekeinek érvényesülése

Célkitűzés	Indikátor	Felelős	Dokumentum	Adatforrás
A veszélyeztetett gyermekek korai azonosítása	Jelzések száma, Esetkonferenciák száma évente	Prevenációs Központ	Feljegyzés	Intézményi nyilvántartás
A jelzőrendszer tagjainak ismereteinek bővítése	Képzésen résztvevők szakemberek száma Résztvevő szervezetek	Prevenációs Központ	Képzési jelenléti ívek	Intézményi nyilvántartás
Beavatkozások után stabilizált családok aránya	Érintett családok száma	Prevenációs Központ	Szociális esetdokumentáció	Intézményi nyilvántartás
Családbarát szolgáltatások száma	Szolgáltatások száma	Érintett szervezetek	Meghívó Forgatókönyv	Érintett szervezetek beszámolója

A szülők támogatásának, megerősítésének, ismereteinek bővítési szükséglete

Célkitűzés	Indikátor	Felelős	Dokumentum	Adatforrás
Szülők kompetenciáinak növelése	Évente szervezett szülői tréningek száma	Érintett intézmények	Forgatókönyv	Programnaplár
Részt vevő szülők elégedettsége	Résztvevő szülők száma	Érintett intézmények	Kérdőív	Érintett szervezetek beszámolója
Szülői önértékelés szerint javuló családi kommunikáció	Résztvevő szülők száma	Érintett intézmények	Értékelő lapok, interjúk	Érintett szervezetek beszámolója
Családbarát szolgáltatások szervezése	Szolgáltatások száma	Érintett szervezetek	Meghívó Forgatókönyv	Érintett szervezetek beszámolója

Jól megközelíthető, anyagilag is elérhető, magas színvonalú napközbeni (szünidei) nevelés és gondozás

Célkitűzés	Indikátor	Felelős	Dokumentum	Adatforrás
Gyermekek napközbeni ellátás biztosítása	Férőhelyek száma Igénybe vevők száma	Prevenációs Központ	Napi nyilvántartás	Intézményi nyilvántartás
Óvodai ellátás a tankötelesek részére	Férőhelyek száma Igénybe vevők száma	Egyesített Óvoda	Napi nyilvántartás	Intézményi nyilvántartás

Célkitűzés	Indikátor	Felelős	Dokumentum	Adatforrás
Szünidei programok biztosítása	Programok száma Igénybe vevők száma	Érintett intézmények	Nyilvántartás	Érintett szervezetek beszámolója
Szolgáltatás elérésének megkönnyítése	Igénybe vevők száma Kedvezményesen, térítésmentesen igénybe vevő gyermekek száma	Érintett intézmények	Nyilvántartás	Érintett szervezetek beszámolója
Különleges igényű gyermekek részére biztosított fejlesztő programok szervezése	Programok száma Igénybe vevők száma	Érintett intézmények	Nyilvántartás	Érintett szervezetek beszámolója

Aktív állampolgári szerepvállalás

Célkitűzés	Indikátor	Felelős	Dokumentum	Adatforrás
Közösségi programok szervezése	Programok száma Igénybe vevők száma	Érintett intézmények	Meghívó Forgatókönyv	Intézményi nyilvántartás
Közösségi költségvetés szervezése	Beérkező javaslatok száma Szavazatok száma	Aljegyző	nyilvántartás	www.bp13.hu

Nemzedékek közti szolidaritás

Célkitűzés	Indikátor	Felelős	Dokumentum	Adatforrás
Generációk közötti kapcsolatok erősítése	Programok száma	Érintett intézmények	Meghívó Forgatókönyv	Eseménynaptár
Generációk közötti kapcsolatok erősítése	Programokba bevont fiatalok és idősek száma	Érintett intézmények	Regisztrációs, jelenléti ívek	Intézményi nyilvántartás
Részt vevők közötti kapcsolat fennmaradása	rendszeres programok száma	Érintett intézmények	Regisztrációs, jelenléti ívek	Érintett szervezetek beszámolója
Idősek részére kialakított közösségi tér	Módosított Alapító Okirat	Szociális Szolgáltató Központ	Alapító Okirat	Képviselő-testületi döntés

A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem

Célkitűzés	Indikátor	Felelős	Dokumentum	Adatforrás
Biztonságos lakhatás biztosítása	Benyújtott kérelmek száma Lakhatási támogatásban részesülő családok száma	Aljegyző	Kérelmek Döntések	Szociális nyilvántartás
Lakáshoz jutás erősítése	Kiírt pályázatok száma	Közzszolgáltató Zrt.	Kiírt pályázatok	www.bp13.hu
Családok pénzbeli és természetbeni támogatása	Benyújtott kérelmek száma Támogatásban részesülő családok száma	Aljegyző	Kérelmek Döntések	Szociális nyilvántartás
Digitális készségek fejlesztése	Digitális eszközökkel megtartott foglalkozások száma Szülők részvétele digitális biztonság témájú programon Gyermekek digitális kompetenciaszintjének javulása	Egyesített Óvoda Prevenációs Központ Szociális Szolgáltató Központ Gondozóház	Szakmai és Pedagógiai program Forgatókönyv	Eseménynaptár
Egészségügyi programok szervezése	Meghirdetett programok száma Résztevők száma	Érintett intézmények	Meghívó	Eseménynaptár

Összefoglalás

A helyi program célja, hogy egy teljeskörű, családbarát környezetet biztosítson a XIII. kerület lakóinak, amely támogatja a családokat a gyermekvállalásban, gyermeknevelésben, munka-magánélet egyensúly megteremtésében, generációk közötti együttműködésben és társadalmi integrációban. A program összhangban van a kerület "Lendületben 3.0" ciklusprogramjával és más ágazati koncepciókkal. A helyzetelemzés demográfiai, gazdasági és társadalmi tényezők részletes feltárásán alapul.

A program tartalmazza a családbarát intézkedések főbb területeit:

- ✓ **Gyermekjogok érvényesülése**
 - Jelzőrendszer fejlesztése
 - Gyermekbarát közzszolgáltatások
 - Diákönkormányzati kapcsolatok
- ✓ **Szülők támogatása**
 - Szülői tréningek, tanácsadás (digitális, mentálhigiénés, nevelési témák)
 - Lelki egészség fejlesztése, családterápia
 - Munka-magánélet összehangolása

- ✓ **Napközbeni ellátások**
 - Bölcsődei, óvodai, ellátás
 - Szünidei programok, hátrányos helyzetű gyermekek támogatása
- ✓ **Közösségi részvétel**
 - Diákképviselő és közösségi költségvetés támogatása
 - Közösségi terek, civil partnerség
 - Aktív állampolgárság, alulról jövő kezdeményezések támogatása
- ✓ **Generációk közötti szolidaritás**
 - Generációs programok
 - Idősek nappali ellátásának fejlesztése
 - Hosszútávú együttműködési formák
- ✓ **Lakhatási biztonság**
 - Önkormányzati lakásprogramok
 - Lakhatási támogatások, közműhátralék-kezelés
- ✓ **Társadalmi befogadás és érzékenyítés**
 - Érzékenyítő programok több célcsoportra (pl. fogyatékos, roma közösség, hajléktalanság, generációk, menekültek)
- ✓ **Digitális és fenntartható családi élet**
 - Digitális oktatási eszközök fejlesztése
 - Szülők digitális kompetenciájának fejlesztése
 - Fenntarthatósági szemlélet erősítése

A helyi családpolitika támogatások rendszere mellett közösségi szemléletet és szolgáltatásokat biztosít, amely biztonságos és élhető teret nyújt minden család számára, függetlenül annak típusától, élethelyzetétől vagy jövedelmi helyzetétől. A program végrehajtása rugalmasságot jelent, és nem egyszeri akciókra, hanem a fenntartható működésre épít. Az intézkedések körében hangsúlyt kap a prevenció, a problémakezelés mellett a megelőzésre koncentrálni. A végrehajtás a partnerségre épít, civil, egyházi, szülői és szakmai együttműködéseket erősíti.

Az indikátorrendszer célja, hogy mérhetővé tegye a XIII. kerületi Családbarát Program megvalósulását, az intézkedések hatását és eredményességét. Ezáltal nyomon követhető, hogy a program valóban eléri-e céljait, kikhez jut el, milyen mértékben, és milyen változásokat eredményez.

Budapest, 2025. május „ „

Holopné Schramek Kornélia

